islamhouse.com

Ибрахим алейхи салам кыссасы

Материалдын эн белгиси

The Title: Ибрахим алейхи салам кыссасы
тил: Кыргызча
Кошулган дата: Jan 17,2009
Кыскача: Илгерки – илгерки заманда бир айылда Азар ысымдуу ътъ атактуу айкелчи – уста бар эле. Азар таштардан, жыгачтардан бут жасап, ошол айылдагы «Буткана» деп аталган чоё йгъ алып кирип, ъз жана бардык айыл жашоочулары ошол бутка сыйынышат эле. Азардын акылы зирек бир баласы болуп, анын аты Ибрахим болгон...
: عربي
нече ирет көргөзүлдү: 1157
Линк : http://www.islamhouse.com/p/191625

- БУТ ЖАСООЧУ ЖАНА АНЫН БАЛАСЫ

Илгерки – илгерки заманда бир айылда Азар ысымдуу ътъ атактуу айкелчи – уста бар эле. Азар таштардан, жыгачтардан бут жасап, ошол айылдагы «Буткана» деп аталган чоё йгъ алып кирип, ъз жана бардык айыл жашоочулары ошол бутка сыйынышат эле. Азардын акылы зирек бир баласы болуп, анын аты Ибрахим болгон. Ибрахим ар кн сайын адамдардын жансыз буттарга баш ийип сыйынгандарын, бир нерселерди сурап аларга жалбаргандарын кърд. Адамдар бут-айкелдердин алдына тамак-аш алып келгенде ал тамак –ашты чычкандар жейт болчу. Ибрахим буттар чычкандарды айдай албаганын, ал тургай башына конуп, заёдаган чымын-чиркейлерди да айдай албаган алсыздыгын кърп, мындай деп ойлончу: Эмнеге адамдар ушундай алсыз кудайларга сыйынышат? Эмне чн адамдар ъзнъ-ъз жардам бере албаган таш кудайлардан жардам сурашат?

- ИБРАХИМ АТАСЫНА НАСААТ АЙТАТ

Ибрахим атасына:

- О,атаке,эмне чн сиз бул буттарга сыйынып жатасыз? Эмне чн аларга жалбарып, муктаждыктарыёызды сурап жатасыз? Акыры, алар укпайт, сйлъбъйт, сизге пайда же зыян жеткире албайт го! Эмне чн сиз аларга тамак – аш тартуулайсыз! Акыры алар жебейт же ичпейт го!—деп насаат айтты. Бирок атасы аны угуунун ордуна ага ачууланып, таарынып калды. Ибрахим атасына айткан създърд айылдын башка жашоочуларына дагы айтты. Бирок эч ким анын създ тшнмък тургай угууну да каалашпады. Анда Ибрахим: Каап, силердиби, силер жок кезде таш-кудайыёарды бачактап таштаймын. Ошондо гана тшнъсёър деп кала берди.

- БУТТАРДЫ КИМ СЫНДЫРДЫ ?

Айылда чоё майрам болду. Бардык элдер чоё-кичинеси дебей, майрамдаганы талаага чыгып кетишти. Айылда эч ким калбады. Азар дагы бара жатып Ибрахимге: «Сен барбайсыёбы майрамга?» деди. "Жок, мен ооруп турам"- деди Ибрахим.

Айылда ъзнън башка эч ким калбаган соё Ибрахим колуна балтаны алып, акырын бутканага кирип барды жана аларга карап: «Сйлъбъйсёърб, укпайсыёарбы, алдагы тамак-аштан жебейсиёерби»
деди. Буттар жым-жырт. Себеби алар таштан жасалган да. Ошондо Ибрахим бардык буттарды балта менен талкалап, бир гана эё чоё бутка тийбеди. Кайра анын колуна балтаны илип коюп, акырын басып чыгып кетти. Адамдар майрамдап келишип, сыйынганы бутканага киришти «ой-бо-ой!» «Муну ким жасады-ыя»? Бардыгы ушинтип ачууланып, бушайман чегип калышты. Анан ъз ара чуру-чуу салып сйлъшъ башташты. «Биздин кудайларды ким бул ахыбалга салды?! Биздин угушубузча бир Ибрахим деген бала кудайларыбыз жънндъ болбогур създърд айтып жргън экен го!» Адамдар дароо Ибрахимди кармап келишти: Муну сен жасадыёбы?-деп сурашты. Жок – деди Ибрахим-муну алардын эё чоёу жасады. Эгер сйлъсъ, алардан ъзёър сурап алгыла. Адамдар буттардын таштан жасалганын жана таштар эч качан сйлъй албасын жакшы билишет болчу.Ошон чн алар: Буттардын сйлъй албастыгын ъзё жакшы билесиё-го! Чоё буттун да таш экенин ,ал кыймыл-аракет кыла албасын билесиё го-дешти. Ибрахим аларга айтты: Анда эмне чн аларга сыйынасыёар?

Эмне чн алардан жардам сурайсыёар? Эмне чн ойлонуп кърбъйсёър? Акыры силер бир нерсени тшнъсёърб деги?! Адамдар кыжаалат болуп, унчукпай туруп калышты.

- МУЗДАК АЛОО

Бутпарас эл «Эми Ибрахимге кандай жаза берсек экен?» деп масилетке чогулушту. Ошондо кээ биръълър ызырынып: Аны от–алоого кйдрп, кудайыёарга жардам бергиле!-дешти. Анан дал ошондой болду. Наадан эл крлдъгън чоё алоо жагып, анын ичине Ибрахимди ыргытып жиберишти.
Бирок Ибрахимди Аллах сактады. Аллах Таала отко мындай деп буюрду: Эй,от! Ибрахимге зыянсыз жана муздак бол! Аллахтын айтканы болбой коймок беле?! Алоо сырттан караганда крлдъп, кърнгън менен ичиндеги Ибрахимге муздак болду. Ибрахим эч нерсе болбогондой алоонун ичинен клп чыга келди. Адамдардын бул окуядан ээси оодарылды.

- МЕНИН РАББИМ КИМ?

Тндърдн биринде Ибрахим асмандагы жылдыздарга карап: «ушул менин Раббим», - деди. Ай чыкканда анын жанындагы жылдыз кърнбъй калды. Анда Ибрахим : «Менин раббим –Ай»-деди.
Таё атып, Кн чыкты. Ай кайып болду. Эми Ибрахим: «Менин Раббим кн турбайбы»-деди. Кндз кечке чейин «менин кудайым» деп кнгъ телмирип карап турду. Кеч киргенде Кн дагы кърнбъй калды. Анда Ибрахим: Жок !Бул да менин раббим эмес!Демек, менин раббим эч жоголбой турган Аллах экен. Аллах-тбълк! Ал эч качан жоголбойт! Аллах эё кчт\! Ал эч качан алсыз болбойт !-деди. Ошентип Ибрахим ъзнн рабби –кудайын тааныды жана акыркы чечимге келди: «жылдыз, ай, кн алсыз жана жоголуучу. Алар мага жардам бере албайт. Жалгыз бир Аллах Таала гана тбълк жана эё кчт\! Ал мени угат жана мага жардам берет. Аллах Таала Ибрахимди туура жолго баштады жана эрезеге жеткенде аны Ъзнн элчиси (пайгамбары) кылып «досум» деп атады. Ошондон баштап Ибрахим алейхи саламга «Халилуллах»
(Аллахтын досу) деген ылакап ат берилген.

- ИБРАХИМДИН ДААВАТЫ

Ибрахим алайхиссалам пайгамбар болгон соё ъз элин исламга (жалгыз Аллахка ибадат кылууга) чакырып, буттарга сыйынуудан кайтара баштады. Ибрахим алайхиссалам алардан: Эй, коомум! Силер жардам сурап сыйынган таш-кудайларыёар силерди угабы, пайда же зыян жеткире алабы? - деп сурады.
Алар омоктуу жооп бере албай: "биз ата-бабаларыбызды ушинтип (бутка сыйынып)жатканын
кърген элек" деген гана жарашты. Анда Ибдрахим:

Мен бул таш-кудайлардын душманымын! Мен аларга сыйынбаймын! Мен бардык ааламдардын Раббиси –Аллах Таалага гана сыйынамын! Ал мени жараткан жана туура жолго баштаган. Ал мага тамак-аш (ырыскы) берет. Эгер ооруп калсам шыпаа берет. Ал (ъмрмдн акырында) мени ълтрп, анан (Кыяматта) кайра тирилтет. Ал эми силер сыйынган таш-кудайлар (буттар) эч нерсени жаратпайт, эч кимге ырыскы бере албайт, эч кимге шыпаа бере албайт, эч кимди ълтръ да, тирилте да албайт! - деди.

- ПАДЫША МЕНЕН БЕТМЕ – БЕТ

Шаарда ъть заалым падыша бар болчу. Адамдар ошол падышага да сажда кылышчу (сыйынышчу). Ал падыша Ибрахимдын Аллахтан башка эч кимге сыйынбаганын угуп аны карматып келди. Ошондо ал экъънн арасында мындай сйлъш\ болду:

- Эй,Ибрахим !Сенин Раббиё ким?

- Менин Раббим Аллах!

- А, Аллах дегениё ким?

- Ал мени ълтръ да тирилтире да ала турган Зат.

- Мен деле ълтрп - тирилтире аламын.

Падыша ушинтип бир адамды чакыртып, аны ълтртт, дагы бир адамды чакыртып «мен сага жашоо тартууладым»,-деди. Анан Ибрахимге карап: Мына кърдёб? Мен азыр эле бир адамды ълтрп, экинчисин тирилттим, - деди. Падыша парасатсыз эле. Бардык мушриктер ушундай парасатсыз болушат. Ибрахим падышага да ,тегеректеги тамашакъй адамдарга да тшнкт\ бир съз айткысы келди жана падышанын къзнъ тике карап: "Аллах кнд чыгыш тараптан чыгарат. (Эгер сен кудай болсоё) кнд батыш тараптан чыгар-чы кана?" деди. Падышанын тили тутулду. Эч нерсе деп жооп бере албай, кызарып-татарып ачууланып кала берди.

- АТА МЕНЕН АЖЫРАШУУ

Ибрахим атасын да даават кылууну каалап, аны акыйкат жолго кайтарууну каалап: "Атаке, эмне чн не пайда, не зыян жеткире албай турган буттарга сыйынып жатасыз?! Атакебай, Шайтанга сыйынбаёыз, Аллах Таалага сыйыныёыз" деди. Бул създърдън атасы аябай ачууланды жана "Мени менен ишиё болбосун! Мындай създърд экинчи мага сйлъбългн! Сйлъсъё таяк жейсиё! Ибрахим ътъ жумшак пейил жигит болучу. Ошондуктан, ал атасынын орой съзнъ сабыр кылып, сылыктык менен:

- Сак-саламатта болуёуз. Мен бул жерден кетемин жана Раббим-Аллах Таалага сыйынып жашаймын, - деди. Ибрахим атасынын акыретте тозокко тш\сн ойлоп, ага боору ооруду. Ошентип, Ибрахим жалгыз Аллахка сыйынуу чн бутпарастардын журтун таштап чыгып кетти.

- МАККАГА ЖОЛ ТАРТУУ

Ибрахимден атасы да, падыша да, бутпарас эли да ачууланышты. Ибрахим башка журтка кетип, ал жерде элдерди Аллахка сыйынууга даават кылууну максат кылды жана атасы менен коштошуп, аялы Ажар экъъ журтту таштап кетишти. Аллах Таала Ибрахимди Макка тарапка багыттады. Ал мезгилде Маккада не чъп, не дарак ъспъгън, адам дагы, айбан дагы жашабаган тап-такыр эрме чъл болчу. Ибрахим Маккага жетип, ошол жерге конду жана аялы менен бъбък баласы Ысмайылды таштап бир тарапка кетмекчи болду. Анда аялы Ажар:

- Кожоюнум, сиз бизди бул эрме чългъ таштап, кайда баратасыз? Же бул сизге Раббиёиздин буйругубу?-деди. Ибрахим: «Ооба,Раббимдин буйругу» деп жооп берди. Анда аялы Ажар бекем ишенич менен:

- Болуптур, анда бизди Аллах Таала жардамсыз таштап койбойт экен, – деди.

- ЗАМЗАМ БУЛАГЫ

Кайнап какыраган эрме чълдъ жалгыз апасы экъъ гана калган бъбък Ысмайыл аябай суусады. Бирок, суу кайда бар? Акыры Макка ээн талаа, эрме чъл болсо! Ошентсе да Ажар суу издей баштады. Ошол жерде анча бийик эмес жана капкара, жылаёач таштардан гана турган Сафаа, Марва деген эки тоо бар эле. Ажар суу издеп Сафаадан Марвага, Марвадан дагы Сафаага жгръ баштады. Аллах Таала Ибрахим А.Сдын уулу менен аялына ырайым кългъзп, ошол жерден мълтр булак чыгарып берди. Бул — Замзам булагы эле. Замзам булагы акыркы кнгъ чейин токтой элек. Бир нече миё жылдардан бери Меккеге ажыга баргандар ал булактан йлърнъ ташып кетишет. Эй, окучу балам, сен Замзам суудан ичип кърдё беле?

- ИБРАХИМ ПАЙГАМБАРДЫН Т/Ш/

Бир аз убакыттан соё Ибрахим кайтып келди. Алар ошол жерде (Маккада) отурукташып, жашап калышты. Ысмайыл атасын ээрчип, каякка барса артынан чуркап, ойноп жрд. Ибрахим Ысмайылды къзнн карегиндей бапестеп сйъър эле. Тндърдн биринде Ибрахим тш кърд. Тшндъ ал уулу Ысмайылды мууздап жаткан. Пайгамбарлардын тш аян (Аллахтын кабары) болуп эсептелет эмеспи. Ошондуктан ал Аллах тшнъ салган буйрукту аткарууну каалады жана Ысмайылга карап:

- Аллах мага буйрук иретинде тш кързд. Тшмдъ мен сени мууздап жаткан экенмин. Уулум, буга сен эмне дейсиё, - деди.

Анда Ысмайыл эч коркпой, жайбаракат гана :

- Атакебай, анда сиз буюрулган ишти аткара бериёиз. Аллах кааласа, сиз менин сабырдуулугумду кързсз, – деп жооп берди. Ибрахим Ысмайылды жетелеп Минаа деген ърънгъ алып келди. Ысмайыл жерге чалкасынан жатып, бутун сунду. Ибрахим анын алкымына бычактын мизин такады. Жок, жок ! Аллах Ысмайылды курмандыкка чалынуусун каалабаган! Ал болгону ъзнн досу Ибрахимдин берилгендигин сынамак болгон. Мына, Ибрахим сынактан жакшы ътт. Ал Аллах Тааланы бардыгынан кьбрък сйшн далилдеди: ъзнн сймънчк баласын анын ыраазычылыгы чн курман чалууга даяр турат! Ошол убакта Аллах Таала Жебрейил периште аркылуу Бейиштен бир кочкор жиберип:

- Эй, Ибрахим! Ысмайылды эмес, мына бул кочкорду курмандыка чал – деди. Аллах Таала Ибрахим А.С.дын бул ишин жактырды жана ошол кнд Ибрахимдин жолун жолдогон ыймандууларга тээ кыяматка чейин майрам кылып берди. Ошондон бери Аллахтын ъзнъ сыйынуучу мусулмандар ошол кнд майрамдап, курмандык союшат. Ал майрам - Курман айт майрамы!

- КААБА МЕЧИТИНИН КУРУЛУШУ

Ал замандарда адамдар Аллахтын жеке ъзнъ сыйына турган йлър (мечиттер) болгон эмес. Ибрахим Аллах чн (сыйынyла турган) й курууну каалады жана уулу Ысмайыл экъъс шымаланып ишке киришти. Алар тоолордон таш къчрп келишип Кааба мечитин тургуза баштады. Ата–бала Аллахты эскерип, Ага мындай деп

дуба кылышты:

- Эй ,биздин Рабби –кудайыбыз! Биздин ушул ишибизди кабылда! Албетте сен угуучу ,бил\ч кудайсыё! Аллах алардын ишин ыйык ибаадат катары кабылдап, Каабаны берекетт\ кылды. Биз азыр ъзбздн намаздарыбызды Кааба тарапка карап окуйбуз. Анткени Кааба – биздин кыбылабыз!

- БАЙТУЛ МАКДИС (АКСАА МЕЧИТИ)

Ибрахим А.Сдын Шамда Саара деген дагы бир аялы бар эле. Саара дагы Ибрахимге бир эркек бала търъп берди. Ибрахим бул экинчи уулунун атын Исхак койду. Исхак апасы Саара менен Шамда жашап турду. Исхак чоёойгондо Шам (азыркы Сирия менен Палестина) жерине да атасы менен агасы кургандай бир мечит курду. Ал мечит – Байтул Макдис. Ал мечиттин дагы бир аты: Аль-Аксаа мечити. Аллах Таала Акса мечитинин айлана –тегерегин дагы берекетт\ кылды. Аллах Таала ошондой эле Ысмайыл жана Исхак алейхи саламдардын урпактарын да берекетт\ кылды. Алардын арасынан къптън –къп пайгамбарлар чыгарды. Исхактын Якуб аттуу баласы бар эле. Якуб (Жакып) деген пайгамбар эле. Анын он эки перзенти болгон. Алардын биринин аты Юсуф болгон. Курани Каримде Юсуф алуйхиссалам жънндъ ътъ кызыктуу икая бар. Биздин кийинки икаябыз дагы Юсуф алайхиссалам жънндъ болмокчу. Аллах ъзнн пайгамбарлары Ибрахимге, Ысмайылга, Исхакка,

Якубка жана Юсуфка чексиз ырайымын тъксн! Аллах Таала ъзнн акыркы пайгамбары Мухаммадга да чексиз мээримин тъксн!